

Daniel Vagland
Kommunjurist
daniel.vagland@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Rättelse av delegationsbeslut avseende förvärv av fastigheterna Stora Beddinge 65:59 och 65:4, Skateholms stugby

Ärendebeskrivning

Förvaltningsrätten i Malmö har i dom den 19 december 2017, mål nr 3772-17, upphävt kommundirektörens delegationsbeslut att förvärva fastigheterna Stora Beddinge 65:59 och 65:4 på den grunden att beslutet inte tillkommit i laga ordning.

Nu behandlas frågan om rättelse av delegationsbeslutet.

Beredning

Enligt punkten 4 i övergångsbestämmelserna till den nya kommunallagen (2017:725) gäller den upphävda kommunallagen fortfarande för överklagande av beslut som har tillkännagetts före ikraftträdandet.

Kommunallagen föreskriver att om ett beslut har upphävts genom ett avgörande som fått laga kraft och om beslutet redan har verkställts, ska det organ som har fattat beslutet se till att verkställigheten rättas i den utsträckning som det är möjligt. Ett beslut om rättelse ska meddelas utan oskäligt dröjsmål, 10 kap. 15 § kommunallagen (1991:900).

När regeringen år 1976 föreslog en ny kommunallag angav den att det är kommunstyrelsens ansvar att ”med till buds stående medel bringa verkställigheten till återgång” om ett redan verkställt beslut undanröjs av domstol. Om kommunstyrelsen inte väljer andra utvägar bör verkställigheten kunna återgå, exempelvis i form av avveckling av verksamhet eller egendomsinnehav. Den omständigheten att ett återgångsförfarande är förenat med kostnader eller förluster bör i princip inte hindra kommunen från att vidta återgångsåtgärder. Undantagsvis kan dock de ekonomiska förlusterna för kommunen bli så stora att en återgång är omöjlig. Sådana situationer förväntades bli mycket ovanliga. Regeringen angav att en återgång kan vara omöjlig på civilrättsliga grunder. En återgång kan även vara omöjlig om kommunen har verkställt en utbetalning och återbetalningsförmåga saknas. När återgångsförfarandet även i ett längre tidsperspektiv framstår som omöjligt att genomföra måste kommunstyrelsen ha rätt att avskriva återgångsårendet (prop. 1975/76:187, s. 559 f.).

I lagkommentaren till kommunallagen 10 kap. 15 § anges bl.a. följande. ”Om ett beslut upphävs på den grunden att det inte tillkommit i laga ordning, d.v.s. ett formfel, bör det enligt vår mening räcka att återgången har karaktären av att beslutet görs om i riktig ordning. Därmed har ju olagligheten åtgärdats. En annan ståndpunkt skulle leda till besvärliga konsekvenser, framför allt när det rör beslut med civilrättsliga verkningar.” (Dalman, Lena m.fl. *Kommunallagen med kommentarer och praxis*. Femte upplagan 2011)

Det kan konstateras att det av förvaltningsrätten upphävda delegationsbeslutet har verkställts. Köpekontrakt och köpebrev har undertecknats av säljaren och köparen av fastigheterna. Köpeskillingen har betalats. Köpet är därmed civilrättsligt bindande. Det saknas juridisk möjlighet att häva köpet av fastigheterna, både enligt jordabalkens regler och enligt villkoren i köpehandlingarna, utan att göra sig skyldig till avtalsbrott. En eventuell rättelse av delegationsbeslutet förutsätter därmed frivillighet från säljarens sida.

Kommunjuristen har den 15 januari varit i kontakt med säljaren av fastigheterna per telefon. Säljaren har därvid tillfrågats om det finns något intresse från hans sida att på frivillig väg låta köpet gå åter eller att göra ett återköp av fastigheterna. Detta har emellertid med bestämdhet tillbakavisats av säljaren.

Mot denna bakgrund föreslås att kommunstyrelsen fattar beslut om att rättelse av det upphävda delegationsbeslutet genom en återgång eller återköp av fastigheterna inte är möjlig.

Såsom framgår av lagkommentaren ovan är det emellertid vid formfel inte nödvändigt att verkställigheten av beslutet återgår, utan rättelse kan också ske genom att beslutet tas om i riktig ordning. Enligt det av kommunfullmäktige beslutade reglementet för kommunstyrelsen har styrelsen delegation från kommunfullmäktige att göra strategiska markköp av det slag som nu är ifråga, inom ramen för styrelsens anslag för detta. Detta har förvaltningsrätten inte heller ifrågasatt.

Föreligger därför förslag att kommunstyrelsen fattar beslut om att godkänna förvärvet av fastigheterna. Då förvaltningsrätten upphävt delegationsbeslutet på den grunden att det inte tillkommit i laga ordning, tas beslutet härigenom om i riktig ordning. Rättelse av delegationsbeslutet får därmed anses ha skett.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

att konstatera att rättelse av delegationsbeslutet genom en återgång eller återköp av fastigheterna Stora Beddinge 65:59 och 65:4 inte är möjlig

att godkänna förvärvet av fastigheterna Stora Beddinge 65:59 och 65:4.